

23.10.2025

Kiintiöpakolaisten vastaanoton aikataulun selvitys

Elinvoimajaosto on 13.05.2025 § 36 kokouksessaan päättänyt esittää kunnanhallitukselle, että Lempäälässä selvitetään kiintiöpakolaisten vastaanottamista vuosien 2027–2028 osalta.

Kunnan vastuut kiintiöpakolaisten vastaanotossa

Kunnan tulee tarjota seuraavia palveluja kansainvälistä suojelua saaville, kuntapaikoille saapuville kiintiöpakolaisille:

- asumisen järjestäminen
- varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus
- sosiaali- ja terveyspalvelut (Hyvinvointialue)
 - Pakolaistaustaiset henkilöt saattavat tarvita myös esimerkiksi terveydenhuollon erityispalveluja
- tulkkaus

Kotoutumisohjelman mukaiset alkuvaiheen palvelut:

- osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma
- kotoutumiskoulutus

Selvitettävät asiat:

1. Vastaanotettavien pakolaisten määrä

- Kuinka monta hlöä/perhettä kuntaan halutaan ja voidaan vastaanottaa?

2. Asumisen järjestäminen

- Kunta järjestää aina asunnon kiintiöpakolaisille
- Kunnan asuntotilanteen kartoittaminen osana vastaanottoon valmistautumista on tärkeää.
- Perheasuntojen varaaminen/järjestäminen: Lempäälän Vuokrakodit Oy
- Kunnasta kansainvälistä suojelua saaville varattavissa asunnoissa tulisi olla perusvarustelu (sängyt, patjat, vuodevaatteet, liinavaatteet) sekä ruokaa ja hygieniatarvikkeita muutamaksi päiväksi

3. Riittävä työntekijäresurssi kotoutumisen alkuvaiheen palveluissa

- nimetty työpari maahanmuuttajakoordinaattorille (Hyvinvointialue)

4. Vakan /perusopetuksen kuuleminen

- valmistavan opetuksen järjestäminen
- mahdollisten tukipalveluiden järjestäminen

5. Pirhan kuuleminen

- <https://kotoutuminen.fi/kuuleminen>

Korvaukset kunnalle vastaanottoon varautumisesta

<https://kotoutuminen.fi/-toteutuneiden-kustannusten-mukaan-korvattavat-kustannukset>

<https://www.ely-keskus.fi/korvaukset-kunnille-ja-hyvinvointialueille>

Vastaanottoon varautumisen kustannukset

Laki kotoutumisen edistämisestä

64 § (27.6.2025/721)

Korvaus vastaanottoon varautumisesta

Kunnalle voidaan korvata 43 §:ssä tarkoitettulla tavalla kuntapaikalle ohjatun 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetun henkilön vastaanottoon varautumisesta aiheutuneita välttämättömiä kustannuksia enintään neljän kuukauden ajalta ennen henkilön Suomeen tuloa tai kuntaan muuttoa. Perustellusta syystä kustannukset voidaan korvata enintään kahdeksalta kuukaudelta.

Kunnalle maksettavien korvausten edellytyksenä on lisäksi elinvoimakeskuksen päätös korvausten maksamisesta.

- Kunta voi saada valtiolta korvausta vastaanottoon varautumisesta, kun se valmistautuu ottamaan vastaan kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä, kuten kiintiöpakolaisia tai turvapaikan saaneita.
 - Korvattavia kustannuksia voivat olla asumiseen liittyvät kustannukset, kuten vuokra, sähkö, kotivakuutus tai välttämättömät kalustamiskulut.

Korvauksen edellytykset:

Kunnalla tulee olla:

- Sopimus ELY-keskuksen kanssa pakolaisten vastaanotosta
- Voimassa oleva kotoutumisojelma

Korvausta haetaan ELY-keskukselta päätöksellä, jonka jälkeen KEHA-keskus maksaa korvauksen.

Hakuaika:

Hakemus on tehtävä kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jolloin kustannukset ovat syntyneet.

Tulkkauksekustannukset vastaanottotilanteessa:

Maahanmuuttovirasto maksaa 1.1.2025 alkaen kiintiöpakolaisten lentokenttävastaanoton tulkkauksekustannukset. Maahanmuuttoviraston palveluntuottaja tilaa tulkit kiintiöpakolaisten lentokenttävastaanottoon ja laskuttaa kuntaa kunnan suostumuksella. Kunnat laskuttavat lentokenttävastaanoton tulkkikustannukset Maahanmuuttovirastolta Maahanmuuttoviraston verkkolaskutusohjeen mukaisesti.

Kunnalle voidaan korvata kiintiöpakolaisten eli valtion pakolaiskiintiössä vastaanotettujen henkilöiden sekä vastaanottojärjestelmästä kuntiin muuttavien henkilöiden **vastaanottamiseen varautumisesta aiheutuneita välttämättömiä kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet ennen henkilön Suomeen tuloa tai kuntaan muuttoa.** Vastaanoton varautumisen kustannuksia ovat esimerkiksi asumiseen liittyvät kustannukset, kuten vuokra, sähkö, kotivakuutus tai välttämättömät kalustamiskulut.

Kustannusten korvaamisen edellytyksenä on ELY-keskuksen päätös kustannusten korvaamisesta. Kun kunta tekee päätöksen henkilön vastaanotosta kuntapaikalle ja ELY-keskus ohjaa henkilön kuntaan, kunta varaa henkilölle asunnon. Kiintiöpakolaisen maahan-tulo saattaa kuitenkin kestää ELY-keskuksen tekemästä kuntaan ohjaamisesta joitain kuukausia.

Välttämättömiä juoksevia kuluja voidaan korvata kunnalle enintään 4 kuukauden ajalta. Perustellusta syystä kuluja voidaan korvata enintään 8 kuukauden ajalta esimerkiksi, jos henkilön Suomeen saapumisprosessi venyy henkilöstä ja kunnasta johtumattomista tai muuten ennakoimattomista syistä, ja kunnan asuntotilanne sitä edellyttää.

Lähtökohtana on, että asunnon kalusteiden ja käyttötarvikkeiden hankinta tehdään pääosin sen jälkeen, kun henkilö on saapunut kuntaan ja voi osallistua hankintoihin. Kunnan pitää kuitenkin avustaa henkilöä hankinnoissa sen jälkeen, kun henkilö on saapunut kuntaan, jos sille on tarvetta. Tällöin hankinnat voidaan rahoittaa hyvinvointialueen tai Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnan antamalla toimeentulotukeen liittyvällä maksusitoumuksella. Jos henkilöllä on ilmeisistä sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeista johtuva erityisen tuen tarve, voi olla tarpeen, että henkilöä avustaa hyvinvointialueen tai Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvan kunnasta henkilö, jolla on sosiaalihuollon ammattipätevyys.

Välillä on kuitenkin tarpeen järjestää asuntoon etukäteen valmiiksi välttämättömiä kalusteita (esimerkiksi sänky) sekä ensimmäisten päivien käyttötavaroita (esimerkiksi ruokaa, vessapaperia, liinavaatteet, ruuanlaittovälineet, perusastiat, puhelinliittymä, valaisimet ja verhot). Vastaanottoon varautumisen kustannuksina voidaankin korvata kunnalle asunnon kalustamisen tai ensimmäisten päivien käyttötavaroiden kustannuksia perusteluista syistä. Kunta ja hyvinvointialue voivat myös tarvittaessa sopia asunnon kalustamisesta ennen henkilön saapumista Suomeen siten, että hyvinvointialue vastaa henkilön

puolesta asioinnista henkilölle haettavalla etuudella etukäteen hankittavista ensimmäisten päivien välttämättömistä kalusteista ja muista tarvikkeista.

Varautumisen kustannuksia voidaan korvata vain sellaisista kustannuksista, jotka syntyvät ennen henkilön Suomeen saapumista.

Henkilön kuntaan saapumisen jälkeen asunnon kustannukset, kuten vuokra, sähkö- ja vesilaskut, siirretään henkilön nimiin ja kustannukset siirtyvät henkilön itsensä maksettavaksi. Kunnalle ja hyvinvointialueelle syntyviä kustannuksia voidaan kattaa muista kotoutumislain mukaisista korvauksista kotikunnan rekisteröimispäivästä lähtien, siltä osin, kun niiden ehdot täyttyvät, eikä niitä enää henkilön Suomeen saapumisen jälkeen korvata kunnalle vastaanottoon varautumisen kustannuksina.

Pakolaisten vastaanoton selvittely -arvio – Lempäälän kunta

Tämä aikataulutaulukko kuvaa pakolaisten vastaanoton selvittelyprosessin vaiheet, arvioitun keston ja vastuutahot Lempäälän kunnassa ja yhteistyöverkostossa.

Vaihe	Kuvaus	Arvioitu kesto	Vastuutaho
Päätöksenteko ja ELY-sopimus	Kunnan päätös vastaanotosta ja sopimuksen solmiminen/päivittäminen ELY-keskuksen kanssa.	1–2 kuukautta	Kunnanhallitus, kunta, ELY-keskus
Valmistelut ennen saapumista	- asuntojen järjestäminen - henkilöstöresurssin varmistaminen - yhteistyö hyvinvointialueen (kuuleminen) - yhteistyö järjestöjen kanssa, vaka/perusopetus-yhteistyö	1–6 kuukautta	Kunta, hyvinvointialue, järjestöt
Saapumisen jälkeiset toimet	Rekisteröinti, pakolliset asiakirjat, palveluohjaus, hyvinvointialueen terveyspalvelut (terveystarkastukset), koulu- ja päivähoitopaikat työllisyysalueyhteistyö	2–3 kuukautta	Kunta, hyvinvointialue
Kotoutumisen seuranta ja kehittäminen	Kotoutumiskoulutus, työllisyysalueen palvelut, seuranta ja raportointi	Jatkuvaa (alkuvaihe 6–24 kk)	Kunta, työllisyysalue, järjestöt

Aikataulutus 2026–2028

◆ Vuosi 2026 – Valmisteluvuosi

• Kevät 2026

- ELY-keskus lähestyy kuntaa neuvotteluesityksellä.
- Kunta arvioi resurssit: asuminen, palvelut, henkilöstö.
- Hyvinvointialuetta kuullaan.
- Sisäinen valmistelu alkaa: yhteistyöverkostojen aktivointi (mm. SPR vapaaehtoiset)

• Syksy 2026

- Kunta tekee päätöksen vastaanotosta (lautakunta).
- Sitoutuminen vastaanottoon ja toive vastaanotettavien henkilöiden määrästä ilmoitetaan ELY-keskukselle.

◆ Vuosi 2027 – Vastaanoton käynnistys

• Kevät 2027

- Asuntojen ja palveluiden valmistelu (asunnon kuluista korvauksia voi hakea perustellusti 8 kk ajalta, eli asunnon voi varata 8 kk ennakoon)
- Monialainen yhteistyö: sote, koulutus, järjestöt.
- Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut suunnitellaan.

• Kesä–Syksy 2027

- Kiintiöpakolaiset saapuvat Lempäälään
 - Alkuvaiheen kotoutumisen palvelut
 - Seuranta ja raportointi ELY-keskukselle
 - Valmistautuminen vuoden 2028 kiintiöpakolaisten vastaanottoon
-

◆ Vuosi 2028 – Vakiinnuttaminen ja arviointi

- Koko vuosi
 - Valmistautuminen mahdolliseen uuteen vastaanottoon
 - Kotoutumisen seuranta ja tukipalveluiden kehittäminen
 - Mahdolliset lisäkorvaushakemukset valtiolle
 - Arviointi ja raportointi: vaikutukset, palveluiden toimivuus

Lisätietoa:

www.kotoutuminen.fi

www.migri.fi